

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 25 p:nä *Lunastava usko*, huhtikuun 1 p:nä *Uskon elämä*, 8 p:nä *Kristuksen kuolema ja ylösnousemus I*, 9 p:nä *Kristuksen kuolema ja ylösnousemus II* sekä 15 p:nä *Miksi Jeesus kuoli?*

Helsingin kysymysillat ovat säännöllisesti jatkuneet lauantaisin k:lo 8 i. p. Stenman'illa.

Ruusu-Ristin kahdeksas vuosikokous on helluntaina. Kutsu jäsenille lähetetään toukokuun alussa.

Nuorten Näytelmäseura toimeenpani maaliskuun 31 p:nä Liisa Hagmanin Yhteiskoululla Helsingissä iltaman, jossa esitettiin näyttämöllä M. Maeterlinckin *Sinisen Linnun* ensimmäinen ja viimeinen näytös; keskiosan sisällöstä teki selkoa monologissa N. N:n johtajatar Bertha Lindberg. Ohjelmaan kuului vielä Eva Runsténin pianosoolo, Taru Pellisen laulu, Pekka Ervastin puhe, Uno Poreen kertoma eläinsatu ja kolmen nuoren tytön plastillinen tanssi. Runsaalukuinen yleisö näytti olevan tyytyväinen esityksiin, ja Ruusu-Risti-Ompeluseuran käsitöitä, joita tilaisuudessa pidettiin kaupan, sama yleisö näkyi mielihyvällä ostelevan. Puhtaat tulot lankesivat Tempelirahastoon.

Mäntsälän kirkonkylässä oli maaliskuun 18 p:nä iltama, jonka Nuorten Näytelmäseura oli järjestänyt. Ohjelmassa oli sielläkin – paitsi *Sinisen Linnun* esitys – Eva Runsténin pianosoolo, Taru Pellisen soololaulua ja Pekka Ervastin puhe.

Viipurin Ruusu-Risti oli maaliskuun 26 p:ksi toimeenpannut iltaman Kansakoulun juhlasalissa. Ohjelma oli seuraava: Alkusoitto: *Finlandia*, torvisoittokunta. Runo, Eero Eerola. Laulua, Annikki Uimonen Piippa Heliön säestyksellä. Puhe kuolemasta ja ikuisesta elämästä, Pekka Ervast. Melodraama ”Viimeinen päivä”, Hilda Pihlajamäki Piippa Heliön säestyksellä. Loppusoitto: *Tasavallan virsi*, torvisoittokunta. Yleisöä oli paljon ja juhla oli kaikin puolin onnistunut.

Tampereen Ruusu-Risti on talven aikana joka kuukauden viimeisenä sunnuntai-iltana kokoontunut Klaara Saarion luona, Vappu Nevalaisen toimiessa puheenjohtajana. ”Ohjelmassa on ensin ollut kuukauden mietiskelyaihe, josta on vaihdettu ajatuksia. Sitten on alustettu keskustelukysymyksiä, luettu, lausuttu runoja, soitettu ja laulettu. Vieraita on ollut joka kokouksessa, joskus useampiakin, ja ovat kokoukset

muodostuneet vilkkaiksi ja mieluisiksi. Hannula on myös meitä muistanut hyvillä esitelmillään, luennoiden edistysseurojen huoneustossa ja illala jäsenten luona innostuneille kuulijoille, meidän kaikkien suureksi iloksi ja mielten virikkeeksi“, kirjoittaa sihteeri A. D.

Jyväskylästä kirjoitetaan: “Veli Keskinen luennoilla täällä Tempelissä on ollut väkeä kohtalaisen hyvin. Matineassa maaliskuun 11 p:nä oli sali täynnä väkeä, yli 200 henkeä. On ilahduttavaa, että voidaan tätäkin työtä nyt tehdä voimakkaammin, kun on oma huone. V. R.”

Turusta kirjoittaa A. R.: “Maaliskuulla olemme edelleen lukeneet Johtajan esitelmää joka maanantai ja saaneet näiden esitelmien avulla syventyä Jeesuksen personalliseen ja jumalalliseen elämään. Maaliskuu toi meille myös sellaisen suuren ilon ja yllätyksen, että saimme Mysticin kautta Gösta Stenman'in lahjana arvokkaan kirjakokoelman, jonka voimme panna perustukseksi lainakirjastolle, jota kauan olemme toivoneet. Näin meillä on pieni uusi työmuoto alkamassa.”

Kajaanista kirjoittaa eräs jäsenemme, että Ruusu-Risti-elämä siellä rajoittuu kahden jäsenen keskenänsä pitämiin kokouksiin. Sensijaan kirkko niittää hyviä voittoja. Muuankin pastori “lahkoja” tuomitessaan selitti, että teosofia on harhauskoa, joka viepi suoraan alas helvettiin. Mutta joka tapauksessa käy Kajaanin yli nyt voimakas herätyksen aalto.

Kalevala-Veljet. Veljistön perustava neuvottelukokous oli kalevalanpäivänä 28. 2. 28. Kokouksen alkajaisiksi luki J. E. Kaukomaan laatimansa toimintaohjeet “Kalevala-Veljet”-nimistä veljistöä varten ja toivoi läsnäolevia lausumaan mielipiteensä näistä ohjeista sekä niiden puitteissa toimivan järjestön tarpeellisuudesta. Keskustelusta kävi selville, että läsnäolijat olivat yksimielisesti alustajan kannalla asiassa: veljistöstä tulisi vapaa kansalaisyhtymä; sillä ei saisi olla mitään sääntöjä eikä rajoituksia muuta kuin veljesmerkki ja ohjelma sellaisena kuin se esitettiin. Yksimielisesti toivottiin, että kokouksen koollekutsuja ajaisi edelleen asiaa hommaamalla merkkejä ja ohjelmakirjan, joita voitaisiin levittää ja siten edistää Suomen sillan rakennustyötä. Asia onkin nyt kuuleman mukaan kehittynyt jo hyvän matkaa toteutumistaan kohti. Milloin ja miten voipi liittyä veljesketjuun, siitä annetaan aikanaan tieto.

Kokouksen ohjelmallisesta puolesta mainittakoon, että aluksi saatiin kuulla Yrjö Rimpin vienonrauhaisaa kanteleen soittoa, joka sai mielet heti nousemaan kotoiseen kalevalais-kansalliseen tunnelmaan, kun esitettiin kauniita kansansävelmiä. Tämän jälkeen saatiin kuulla J. E. Kaukomaan esitelmiä “Kalevalan ulkonainen ja sisäinen perintö”, jossa kosketeltiin sitä

tosiasiaa, että Kalevalan ulkonaiset kauneusarvot ovat saaneet yksimielisen tunnustuksen sekä koti- että ulkomailla ja että kotimaiset luovat taiteilijat ovat käyttäneet kaikissa huomatuimmissa tuotteissaan kalevalaisia aiheita, olipa sitten kyseessä kuvaama-, kirjallis- tai säveltaideluomat. Sitten siirtyi esittäjä selostamaan mitä Kalevalasta sanovat uskontojen tutkijat tai ne totuuden etsijät, jotka tutkivat kaikkien uskontojen sisäisiä arvoja, kuten nykyaikaiset teosofit ym., ja totesi selostaja, että m.m. H. P. Blavatsky, joka on pannut alulle nykyaikaisen teosofisen liikkeen, ensimmäisenä kiinnittää teoksissaan mieliämme Kalevalan sisäisiin henkisiin arvoihin, samaten on Suomessa kirjailija Pekka Ervast pitkin aikaa esitelmissään ja kirjoissaan ohjannut meitä Kalevalan totuuksia ymmärtämään. Tämän jälkeen siirtyi esitelmäsiijä kuvaamaan Kalevalan sisäisiä opetuksia, jossa tarkastuksessa hän selosti kolmea Kalevalan kohtaa nimittäin: Väinämöisen ennustus ja perintö, kilpalaulanta ja suuren sonnin tarina. Näistä Kalevalan kuvauksista esittäjä mielenkiintoisella tavalla näytti, mitenkä Kalevalan vertauskuvakielen takana on mitä ihmeellisimpiä elämän ohjeita, joista voimme oppia nyt yhtä hyvin kuin tuhansia vuosia sitten, ja vielä ne kelpaavat mittaamattomia aikoja eteenkinpäin ihmisten ohjeiksi heidän pyrkimyksissään ylöspäin valoa kohti. Näihin asioihin ei tietenkään ole tässä tilaisuus syventyä, mutta niistä tehdään aikanaan selvää kirjassa "Mitä Kalevala meille opettaa?" Kun sitten oli toistamiseen saatu kuulla kantelon soittoa, seurasi selostus lausuntoaiheesta "Väinämöisen kannel ja soitto." Selostaessaan tätä Kalevalan aihetta mainitsi J. E. Kaukoomaa, että tätäkin kuvausta voidaan ymmärtää monella tavalla, avata eri avaimilla. Nyt sanoi selostaja avaavansa tämän kohdan sellaisella avaimella, jonka jokainen ymmärtää, nimittäin, että Väinämöinen on ihminen ja kannel on häntä ympäröivä elämä moninaisuuksineen. Tätä elämän kannelta meidän olisi opittava soittamaan siten, että siitä koituisi iloa kaikille niille, jotka meidän kanssamme sattuvat tekemisiin täällä elämän koulussa. Iloinen mieli ja hyvä tahto muuttavat elämän ihanaksi soitoksi, ja tätähän me varsinkin nykyaikana kaipaamme. Nyt seurasi ohjelmassa Jukka Kuusiston taidolla esittämä lausunto samasta aiheesta; lausunnon sisällöstä pääsivät kuulijat näkemään, kuinka mestarillisesti Kalevalan lauselmat selittävät mitenkä elämään on suhtauduttava ja mitenkä iloinen mieli elämän kokonaan muuttaa.

Mukana ollut.

Jyväskylätä kirjoittaa L. K. meille:

Julkisia kokouksia on ollut säännöllisesti kerran kuussa, ja on niissä muun monipuolisen ohjelman ohella aina keskusteltu joistakin teosofisista kysymyksistä kuten: "Mikä on ero ruusu-ristiläisen maailmankatsomuksen ja Teosofisen Seuran maailmankatsomuksen välillä; ja onko nykyinen ihmiskunta käynyt läpi kehityskautensa eri luonnonvaltakunnissa nykyisellä maapallolla vaiko toisilla palloilla; mistä johtuu, että kohdatessani jonkun henkilön tunnen häntä kohtaan joko sympatiamia tahi vastenmielisyyttä; ja "olenko minä" veljeni vartija."

Kysymykset ovat joka kerta joutuneet vilkkaan pohdinnan alaisiksi ja monelta puolin selvitettyiksi. Jokainen on antanut osansa.

Kalevala-päiväksi oli järjestetty juhla-hetki. Temppele oli kauniisti koristettu: peräseinällä olivat köynnöksin koristellut Elias Lönnrotin ja Pekka Ervastian muotokuvat. Samoin etualalla Onoilan ja Shemeikan rintakuvat myös köynnöksin koristellut, ja kaiken keskellä paloi tuli Aino Ristomaan temppelelle lahjoittamassa seitsenhaaraisessa kynttiläjalassa.

Sen illan ohjelmasta on erikoisesti mainittava Otto Keskinen kalevala-aiheinen esitelmä. Oli ilo kuunnella tätä älykästä ja joustavan selkeää puhujaa. Meillä on Ruusu-Ristissä vähän hänen kaltaisiaan, tuskin ainoatakaan, sillä hänellä on hallussaan sekä muotopuoli, että ajatuksen syvyys. Sitäpaitsi on hänellä taito esittää ajatuksensa niin, että sitä voivat kaikki ymmärtää.

Esitelmässään kuvaili hän sitä kuinka Lönnrotin tehtäväksi oli osunut Kalevalan muodon kokoileminen, kun taas sen selittäjäksi oli syntynyt Pekka Ervast. Kumpikin kävi aikanaan läpi kovat taistelut, Lönnrot ulkonaista puutetta vastaan, Ervast murtautuessaan sisäisestä vankilastaan ajan kiteytyneen hengen kahleista.

Tammikuun kokouksessa pohdittiin kysymystä: miten voitaisiin tyydyttävällä tavalla järjestää ne menot, mitkä temppele kuukausittain aiheutti. Menot kaikkiaan nousevat noin tuhanteen markkaan kuussa. Niiden peittämiseksi päätettiin pitää kerran kuussa ohjelmallinen matinea, ja sen lisäksi jaettiin jäsenille valmiiksi kirjoitettuja kaavakkeita, joihin kukin jäsen voi merkitä summan, jolla sitoutuu kuukausittain avustamaan temppeleä, kunnes rakennus ja kalusto-velka on saatu suoritetuksi.

Matineoja onkin pidetty kerran kuussa, ja ovat ne olleet erittäin hyvin onnistuneita, ja väkeä on ollut runsaasti joka kerta. Jyväskylän taiteelliset kyvyt ovat kuin yksissämielin laskeneet lahjansa Ruusu-Risti-alttarille.

Temppele on lisäksi saanut vastaanottaa lahjoituksia. Joku viikko sitten lahjoittivat Fanni ja Alex Vainio 5000:– mrkaa, ja pääsiäisenä lahjoittivat

Miina ja Viktor Hytönen 10,000:– ja samoin Otto Keskinen 10,000:– markkaa.

Syrjästäkatsojana ja äsken tänne siirtyneenä, tehdessäni huomioita Jyväskylän Ruusu-Risti ryhmän suhteen, olen pannut merkille sen, että juuri näiden seitsemän jäsenen, näiden peruspylväiden, nim. Miina ja Vihtori Hytösen, Otto Keskinen, Olga ja Vilho Lounaan, Tella ja Akseli Stenbäckin epäitsekäs uurastaminen ja kauas antautuminen on saanut aikaan ne suurenmoiset tulokset ruusu-ristityössä, mitkä nyt ovat näyttäytyneet. Ei ainoastaan rahallisesti, mutta he ovat tehneet sen koko sielullaan. Ja uskon siksi varmasti, että pienet hankaukset, mitkä ehkä joidenkin jäsenten puolelta ovat aiheutuneet, kuten ennen joulua, tahi tulevaisuudessa aiheutuvat, ratkaistaan yhtä miehekkäin ottein kuin silloinkin. Mustat voimat eivät hevillä löydä sijaa tässä ryhmässä, ja toivon hartaasti, etteivät ainakaan pysyvistä jalansijaa saa jäsenten sydämissä.

Jäi vielä mainitsematta, että sunnuntaisin klo 12 lukee Otto Keskinen Pekka Ervastin esitelmiä temppeleissä. Tilaisuus alkaa aina musiikilla. Myöskin näissä tilaisuuksissa on ollut hartaita kuulijoita melkolailia.

Tulijärvi, keskustelunäytelmä totuudenetsijän elämästä, J. R. *Hannulan* uusi kirja, on äsken ilmestynyt Mysticin kustannuksella. Hinta 20:–. Tämä kirja on tavallaan jatkoa edelliseen keskustelunäytelmään "Ei vain leivästä", koska henkilöt molemmissa ovat samat, mutta aihe on toinen. Edellisessä oli kysymys yksilön työstä, tässä pikemmin ryhmän. Ruusu-Risti-ryhmien jäsenet rientänevät sitä kilvan lukemaan ja varmasti se antaa aihetta keskusteluihin ryhmissä. Suosittelemme sitä kaikille teosofisille yhtymille. Pikakuvina kiittää kirjassa ohitsemme elämänkohtauksia ja kokemuksia, joita epäilemättä sattuu usean totuudenetsijän tielle. Rakkaus astuu vaatimuksineen etsijän tielle ja vie helposti harhaan sen, jolla ei ole selvä käsitys sukupuolilemmestä, puhtaudesta ja uskollisuudesta. "Tulijärven" lukija joutuu jännityksen ja pelon valtaan, mutta lopulta näytelmän henkilöt, jotka hyveittensä takia ovat joutuneet kiusaukseen, näkevät totuuden ja saavuttavat tasapainonsa jälleen.

Sokeitten Sanomat, lehti, joka palvelee sokeitten asiaa, on lähettänyt meille ensimmäisen numeronsa tältä vuodelta. Tämän huomioonotettavan julkaisun tilaushinta on Smk. 30:–. Toimituksen osoite: Helsinki, Eerikink. 22.

Uusia kirjoja Werner Söderström O. Y:n kustannuksella: *Sovitus*, romaani, kirj. *Hall Caine*. 412 sivua, hinta 30:–, sid. 40:–. *Tulilinja*, runoteos, kirj. *Unto Karri*. Hinta 25:–. *Evankeliumein nelisointu*, kaikkiin neljään evankeliumiin perustuva yhdenjaksoinen esitys Jeesuksen elämästä, kirj. *Erkki Sydänheimo*. 244 suurta sivua, hinta 35:–, sid. 45:–.

(Ruusu-Risti 1928 Huhtikuu N:o 4, s. 139-143)